

Heidi Lettojärvi
3.4.2014

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö VM064:01/2012

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta

Yleistä

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta.

Ehdotus käsittelee kokonaisuudessaan valtionosuuksien määräytymisperusteita, mutta ET ottaa tässä lausunnossaan kantaa ainoastaan siihen, että verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen on ehdotettu huomioitavaksi 50 %:a voimalaitosten kiinteistöveroista.

Kannanotto

ET:n näkemyksen mukaan voimalaitosten kiinteistöverotuloja ei tule lainkaan ottaa huomioon valtionosuuden tasauksessa.

Perustelut

Hallituksen esitysluonnoksessa ei juurikaan ole perusteltu esitettyä muutosta lukuun ottamatta talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausta, jonka mukaan: "Voimalaitoksista yhteiskunnalle aiheutuvat vaikutukset koskevat laajempaa kuntajoukkoa kuin pelkästään voimalaitoksen sijaintikuntaa. Sen vuoksi ei ole perusteltua, että pelkästään voimalaitoksen sijaintikunta hyötyy laitoksesta korkeina kiinteistöverotuloina."

ET:n näkemyksen mukaan voimalaitosten kiinteistövero ei tule lähtökohtaisesti pitää haittaverona - kuten ei muidenkaan kiinteistöjen veroa. Voimalaitosten ympäristöhaittojen rajoittamista säännellään moninaisesti mm. ympäristölainsäädännöllä ja polttoaineverotuksella. Mahdollisten ympäristöhaittojen taloudellinen korvaaminen tapahtuu ennakolta laitoksen ympäristö- ja/tai vesiluvan mukaisesti tai jälkikäteen ympäristövahinkolainsäädännön mukaan.

Ehdotettu tasausjärjestelmä ei myöskään kohdistaisi kiinteistöverotuottoa voimalaitoksen naapurikuntiin tai vesivoiman osalta laitoksen säännöstelyalueen tai voimalaitospadon alapuolisiin kuntiin. Ehdotetun tasausjärjestelmän kautta voimalaitosveron tuotto jakaantuisi täysin voimalaitoksen vaikutuksista ja vaikutusalueesta riippumattomalla tavalla.

Energiateollisuus ry

Fredrikinkatu 51–53 B, 00100 Helsinki

PL 100, 00101 Helsinki

Puhelin: (09) 530 520, faksi: (09) 5305 2900

www.energia.fi

Suomi on sitoutunut uusiutuvan energian lisäämiseen vuoteen 2020 mennessä EU-velvoitteiden mukaisesti. Energia- ja ilmastostrategiassa tuulivoimalle on asetettu merkittävät lisäämistavoitteet vuoteen 2020 ja edelleen vuoteen 2025 mennessä.

Kiinteistöverotuksessa voimalaitoksena on vakiintuneesti pidetty vain sähköä tuottavia voimalaitoksia. Näitä ovat ydin-, vesi- ja tuulivoimalaitokset sekä lauhdetuotantoa tekevät polttolaitokset. Voimalaitosten sijoituskunnat joutuvat edistämään voimalaitosten sijoittumista kuntaan merkittävästi ja kunnan rooli laitosten toteutumisessa on ratkaiseva. Kuntien merkitys ja vaikutusmahdollisuudet laitosten sijoittumiseen syntyvät kaavoituksen, rakennuslupien sekä joissain tapauksissa myös ympäristölupien käsittelyn kautta.

ET pitää tärkeänä, että voimalaitosten kiinteistöverotuotto kohdistuu sijaintikuntaan. Kuntien saama hyöty voimalaitoksista tekee niistä houkuttelevampia ja hyväksyttävämpiä sijoituskuntien kannalta, mikä taas osaltaan turvaa kansallisten uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamista.

Kiinteistöverotuotto voi joidenkin voimalaitosten osalta olla lähes ainoa kuntaan tuleva tuotto. Tällaisia ovat laitokset, joiden käyttö- ja kunnossapito ei edellytä vakituksia paikallisia työntekijöitä tai jotka eivät ole paikallisessa omistuksessa.

Vuoden 2012 alusta tasausjärjestelmää muutettiin (1510/2011) siten, että yleisesti kiinteistövero ei enää luettu valtionosuuden tasauksen verotulopohjaan. Tällöin tarkoituksena oli lisätä kiinteistöveron osuutta kuntien tulopohjassa. Viime vuoden lopulla tuulivoimaloiden kiinteistöverotuottoa nostettiin verotusarvon noston kautta. Näillä ET:n kannattamilla toimilla on pyritty nimenomaisesti lisäämään sijoituskuntien hyötymistä laitoksistaan.

Esityksen mukainen voimalaitosveron osittainen huomioiminen muuttaisi ainoastaan valtionosuuksia kuntien välillä, mutta ei lisäisi kerättävää kiinteistöveromäärää eikä muuttaisi valtion osuutta. Näin ollen esitys ei ole perustelu myöskään valtiontalouden tilanteen näkökulmasta.

Ystävällisin terveisin

ENERGIATEOLLISUUS RY

Jukka Leskelä
Johtaja, sähköntuotanto

Tausta - voimalaitosten kiinteistöverotuksen muuttuminen

Voimalaitoskiinteistöjen kiinteistöverotusta sekä kiinteistöverotuottojen asemaa valtionosuustasauksessa on muutettu merkittävästi nykyisin voimassaolevien lakien muutoksilla.

Kiinteistöveroprosentti

Kiinteistöverolaki (654/1992) tuli voimaan 1.8.1992. Tällöin yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,20 - 0,80. Voimalaitokseen kuuluvien rakennuksien ja rakennelmien veroprosentiksi voitiin määrätä enintään 1,0; ydinvoimalaitoksen rakennusten ja rakenteita osalta enimmäisveroprosentti oli kuitenkin 1,80.

Lakia muutettiin 1.7.1998 lukien siten, että yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,20 - 1,00. Voimalaitosten rakennuksien ja rakennelmien osalta veroprosentit olivat enintään 1,40 tai 2,20 (ydinvoimalaitokset).

Laki muutettiin edelleen 1.1.2006 lukien siten, että yleisen kiinteistöveroprosentin pysyessä samana nostettiin voimalaitokseen ja ydinpolttoaineen loppusijoituslaitokseen kuuluviin rakennuksiin ja rakennelmiin enimmäisveroprosentiksi 2,50. Samalla säädettiin, että enintään 10 MVA:n vesi- ja tuulivoimalaitokseen sovelletaan kuitenkin yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Nykyisin voimassaolevat voimalaitoksen kiinteistöveroprosentit tulivat voimaan 1.1.2010. Yleinen kiinteistöveroprosentti nousi välille 0,60 - 1,35. Voimalaitosrakennusten ja rakennelmien enimmäisveroprosentiksi tuli 2,85, mutta enintään 10 MVA:n vesi- ja tuulivoimalaitoksen veroperuste pysyi samana.

Tuulivoimaloiden verotusarvo

Lakiin varojen arvostamisesta verotuksessa (1142/2005) tehdyllä 1.12.2013 voimaan tulleella muutoksella nostettiin tuulivoimaloista saatavaa kiinteistöverotuottoa. Tällöin tuulivoimaloiden verotusarvon ikäalennuksia ja vähimmäisarvoja muutettiin siten, että käytössä olevien voimaloiden verotusarvo pysyy aiempaa korkeampana.

Tasausjärjestelmä

Vuoden 2010 alusta voimaan tullut kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettu laki (1704/2009) korvasi aiemman kuntien valtionosuuslain. Kiinteistöverotuotot luettiin valtionosuuden tasauksen verotulopohjaan sekä vanhan että uuden lain mukaan. Lakia muutettiin vuoden 2012 alusta nykyisenkin käytännön mukaiseksi siten, että kiinteistöverotuottoja ei enää huomioida tasausjärjestelmässä.